

Ester

botst, zoals net ook al even werd gezegd, het kortetermijnvoordeel voor de overheid met het langetermijnaandeel voor de jongere generaties.

Dan nu het tweede wetsvoorstel, de excedentregeling. De sociale partners kwamen, zoals wij weten, deze bijspaarregeling overeen in het kader van het sociaal akkoord en het kabinet stelde 250 miljoen ter beschikking. Het gaat hier om de aanvulling van het nieuwe Witteveen-kader van 1,75% met een nettospaarfaciliteit die leidt tot 1,85% opbouw pensioen per jaar. Een verhoging van welgeteld een schamele één tiende procent.

Mijn fractie heeft met verbazing kennisgenomen van dit wetsvoorstel. Het maakt de indruk – vergeeft u mij de uitdrukking – een haastklus te zijn. Het is een schoolvoorbeeld van een wetsvoorstel dat negatief scoort op vrijwel alle gangbare beoordelingscriteria die wij in dit huis hanteren: proportionaliteit, doelmatigheid en uitvoerbaarheid. De opbrengst voor pensioendeelnemers is uitermate beperkt – bijna verwaarloosbaar – en ligt voor mensen met een modaal inkomen rond de € 10 per jaar. De baten wegen hier nauwelijks tegen de kosten op. De opbrengst voor mensen die meer dan € 100.000 verdienen is evenwel aanzienlijk hoger. Het lijkt dus zo te zijn dat het voorstel vooral personen met topinkomens bevoordeelt. De uitvoeringskosten van de bijspaarregeling zijn fors. Bij de Belastingdienst gaat het om meer dan 1 miljoen euro structureel en bij de pensioenuitvoerders gaat het om een bedrag van tussen de 5 en 10 miljoen euro per jaar. Het voorstel is bovendien uitermate complex en deelname is verplicht.

Het verbaast dan ook niet dat het oordeel van de Raad van State tamelijk vernietigend is. Het wetsvoorstel krijgt het op één na zwaarste dictum. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs kraakt dit wetsvoorstel en oordeelt dat de regeling "volstrekt disproportioneel" is, dat zij op een zeer klein belang ziet en dat er maar liefst 15 artikelen moeten worden toegevoegd aan de Wet inkomstenbelasting om de excedentregeling te implementeren. De orde concludeert dat, ik citeer, "de overzichtelijkheid en eenvoud van wet- en regelgeving ernstig wordt geschaad". De ChristenUnie-fractie schaaft zich achter deze oordelen van de Raad van State en de Orde van Belastingadviseurs. Maar het verhaal gaat verder. Ook de Nederlandse Bank en de Autoriteit Financiële Markten hebben zich in zeer kritische bewoordingen uitgelaten over het wetsvoorstel. Ook de Pensioenfederatie en de pensioenfondsen voegen zich in de kritiek en vragen zich hardop af of de fondsen de pensioenaanvulling wel zullen aanbieden aan hun deelnemers. Tot overmaat van ramp nam de FNV al snel afstand – later gevolgd door het CNV – van dit onderdeel van het sociaal akkoord, zodat VNO-NCW overblijft als enige representant van het maatschappelijk draagvlak.

De voorzichtige handreiking die het kabinet doet in het antwoord op het nader verslag vinden wij niet overtuigend. Onze kritiek, zo blijkt uit mijn betoog, is veel fundamenteeler. Ik wil de staatssecretaris van Financiën nogmaals vragen welk probleem het kabinet met dit wetsvoorstel denkt op te lossen en hoe hij de proportionaliteit van het voorstel beoordeelt. Mijn fractie meent dat het wetsvoorstel eenvoudigweg niet voldoet aan de meetlat die wij hier in de senaat hanteren. Is dat, zo vraagt mijn fractie, wellicht ook de anticipatie van het kabinet gezien het feit dat de bijspaarregeling niet integraal in het eerste wetsvoorstel is opgenomen?

Ik sluit af. De ChristenUnie-fractie heeft grote moeite met beide wetsvoorstellen. De excedentregeling leidt niet tot een substantiële pensioenaanvulling, is te duur en te gecompliceerd. Belangrijker is evenwel het eerste wetsvoorstel dat de verlaging van de pensioenopbouw regelt. Mijn fractie maakt zich hier grote zorgen over. De verlaging schiet te ver door, de beoogde premieverlaging is boterzacht. De balans tussen generaties raakt uit het lood. Onze vrees is groot dat toekomstige generaties – de jongeren van nu – geen volwaardig pensioen zullen opbouwen, ook al wordt er langer doorgewerkt. Het wetsvoorstel zoals dat nu voorligt, draagt niet bij aan een toekomstbestendig, duurzaam en stabiel pensioenstelsel. En dat is wat Nederland nodig heeft.

Mijn fractie ziet uit naar de antwoorden van de bewindslieden op haar vragen.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.24 uur tot 13.30 uur geschorst.

De voorzitter:

De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De voorzitter:

Ik deel mede dat op verzoek van de fractie van de PVV het wetsvoorstel Wijziging van enige wetten in verband met de handhaving van voorschriften in de Engelse taal (33427) van de lijst van hamerstukken van vandaag wordt afgevoerd. Volgende week zal over dit wetsvoorstel worden gestemd.

Gehoord het College van Senioren stel ik de Kamer voor op grond van artikel 34, tweede lid, van het Reglement van Orde, in te stellen een tijdelijke commissie GRECO-rapport met de volgende taakopdracht: het voorbereiden van een reactie van de Eerste Kamer op het rapport van de Groep Staten tegen Corruptie van de Raad van Europa (kortweg: GRECO) over de preventie van corruptie en bevordering van integriteit bij parlementariërs en de rechterlijke macht in Nederland, daaronder begrepen het eventueel ontwerpen van regelgeving voor de Eerste Kamer als bedoeld in de aanbevelingen in het rapport.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter:

Het aantal leden van de commissie bepaal ik op zeven. Als leden van de commissie wijs ik aan de leden Bröcker, Koole, Van Bijsterveld, Faber-van de Klashorst, Vliegthart, Thom de Graaf en Holdijk. Tot voorzitter benoem ik het lid Bröcker en tot ondervoorzitter het lid Holdijk.

Ingekomen is een beschikking van de Voorzitters van de Eerste Kamer en de Tweede Kamer der Staten-Generaal, houdende aanwijzing van de heer R. Vuijk tot plaatsvervangend lid van de NAVO Parlementaire Assemblée in plaats van mevrouw Y. Berckmoes-Duindam.